

N:o 39.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Mars 1869, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens
Åttonde Hufvudtitel.*

(2:a U. A.)

Under *Åttonde* Hufvudtiteln, som innefattar anslagen till *Ecklesiastik-*
departementet, uppfördes vid sistlidna riksdag:

Penningar	3,308,814: 24.
Indelta räntor, beräknade enligt markegång till	258,954: 59.
Indelt spanmål	1,091,369: 37.
och oindelt spanmål	55,561: 80.

eller tillhopa R:dr 4,714,700: —

De förändringar, som i afseende å förevarande Hufvudtitel ifrågakommit, omförmälas här nedan i den ordning, hvaruti anslagen i Riks-staten äro uppförda.

Elementarläroverken och folkundervisningen.

1:o. För verkställande af den *uppflyttning i högre lönegrad*, som blifvit lärarne vid rikets elementarläroverk tillförsäkrad, har Kongl. Maj:t äskat 16,000 R:dr att å elementarläroverkens stat uppföras.

Då, på sätt af Statsråds-protokollet (Bil. N:o 7 sid. 1 och 2) inhemtas, Ecklesiastik-departementets afdelning för ärenden rörande den högre undervisningen, efter gjord och Utskottet delgifven beräkning å de belopp, som för hvarje å stat uppförd lärarebeställning vid dessa läroverk äfvensom för öfningslärare vid de fullständiga elementarläroverken enligt de för uppflytt-

Angående anslag för elementarläroverkenes uppflyttning i högre lönegrad.

ningen fastställda grunder, böra, utöfver de för innevarande år anvisade lönebelopp för år 1870 utgå, antagit, att för detta behof erfordras minst ofvan nämnda summa, tillstyrker Utskottet,

att till aflöning, efter gällande grunder, för elementarläroverkens rektorer, lektorer, adjunkter och kolleger, äfvensom för de vid de fullständiga läroverken anställda öfningslärare må, utöfver det nuvarande anslaget, beviljas 16,000 R.dr.

Angående ersättning för från Gefle stad hittills utgående bidrag till rektorns vid dervarande läroverk aflöning.

2:o. Med anledning af Domkapitlets i Upsala derom gjorda, af Statskontoret biträdda underdåniga anhållan, har Kongl. Maj:t gjort framställning om uppförande å elementarläroverkens stat af 40 R.dr, motsvarande ett från *Gefle stad* hittills utgående bidrag till rektorns vid dervarande elementarläroverk aflöning; och får Utskottet, på grund af hvad rörande detta ämne finnes i Statsråds-protokollet (Bil. 7, sid. 2 och 3) meddeladt, tillstyrka, att såsom ersättning för ett från *Gefle stadskassa* tillförene utgående, i stat beräknadt bidrag till rektorns vid dervarande elementarläroverk aflöning, hvilket bidrag numera upphört, må anslås ett belopp af 40 R.dr.

Angående ifrågasatt utvidgning af elementarläroverk och pedagogier.

3:o. Inom Riksdagens Andra Kammare äro i särskilda motioner nedannämnda förslag framställda angående utvidgning af åtskilliga elementarläroverk och pedagogier, nemligen:

af Herr *A. Printzensköld* (motion N:o 235), att Riksdagen måtte till tre nya ordinarie lärareplatser vid Jönköpings högre elementarläroverk bevilja nödigt löneanslag att från och med år 1870 utgå;

af Herr *A. Grenander* (motion N:o 113), att lägre treklassiga elementarläroverket i Sköfde måtte på elementarläroverkens stat till femklassigt uppflyttas;

af Herr *S. A. Hellerström* (motion N:o 224), att Riksdagen ville för sin del besluta, att Carlshamns femklassiga elementarläroverk blefve till fullständigt elementarläroverk, på såväl den klassiska som den reala linien, upphöjdt, samt anvisa för ändamålet nödiga medel;

af Herr *S. Trögårdh* (motion N:o 212), att Riksdagen måtte besluta uppflyttning af lägre elementarläroverket i Ystad till fullständigt högre elementarläroverk på såväl den lärda, som den reala linien, samt anslå de medel, hvilka för en ökad lärarepersonal derstädes komme att erfordras;

af Herr *P. Olsson* (motion N:o 115), att Riksdagen för sin del måtte besluta, det Engelholms tvåklassiga pedagogi upphöjes till treklassigt elementarläroverk och att sålunda ytterligare en lärare vid detta läroverk på ordinarie stat uppföres; samt

af Herr *Wilh. Nilson* (motion N:o 259), att pedagogien i Falköping måtte utvidgas från enklassig till tvåklassig med en aflöningsstat, som för dylika läroverk vore gällande.

Enligt hvad Utskottet från Ecklesiastik-departementet inhemtat, finnas för närvarande vid rikets elementarläroverk 57 obesatta läraretjänster; och Utskottet har af denna anledning ansett sig icke kunna tillstyrka inrättande af någon ny lärarebefattning, utan hemställer,

att Riksdagen må lemna utan afseende

a) Herr *Printzenskölds* motion om löneanslag till tre nya ordinarie lärareplatser vid Jönköpings högre elementarläroverk;

b) Herr *Grenanders* motion angående utvidgning af läroverket i Sköfde till femklassigt elementarläroverk;

c) Herr *Hellerströms* motion att Carlshamns läroverk måtte utvidgas till fullständigt på såväl den klassiska som den reala linien;

d) Herr *Trägårdhs* motion angående utvidgning på enahanda sätt af läroverket i Ystad;

e) Herr *P. Olssons* motion om pedagogiens i Engelholm uppflyttning till treklassigt elementarläroverk; samt

f) Herr *W. Nilsons* motion om utvidgning af pedagogien i Falköping.

4:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 4), angående införande af en fosterländsk *krigsundervisning* uti rikets offentliga skolor och undervisningsverk, har Herr *A. Adlersparre* hemställt, att Riksdagen måtte anvisa:

Angående införande af en fosterländsk krigsundervisning vid rikets offentliga undervisningsverk.

24,900 R:dr, att från början af nästinstundande statsregleringsperiod och tillsvidare utgå efter en i berörda motion närmare angifven fördelning, nemligen: till löneförhöjning åt dem, hvilka i folkskoleseminarierna undervisade i vapenföring och gymnastik, 1,800 R:dr; till arfvoden å 600 R:dr åt de officerare, hvilka från arméén kommenderades för att i de högre elementarläroverken meddela praktisk och theoretisk krigsundervisning, 18,600 R:dr; samt för den i de lägre elementarläroverken afsedda krigsundervisningen 4,500 R:dr;

3,000 R:dr, att för år 1870 ställas till Kongl. Maj:ts disposition för att användas till premier för författandet af de bästa läroböcker för krigsundervisningen i folkskolan samt elementarläroverkens högre och lägre afdelningar; samt

ett reservationsanslag af 4,000 R:dr, att likaledes för år 1870 ställas till Kongl. Maj:ts disposition, för att efter behof användas till omkostnader för aptering af musköter af äldre modell, att i skolorna användas.

Beträffande det sätt, hvarpå den ifrågasatta krigsundervisningen borde tillämpas, innehåller motionen en detaljerad framställning, till hvilken här endast torde få hänvisas.

Lika med motionären anser Utskottet införandet af krigsundervisning i rikets offentliga skolor och undervisningsverk vara af den vikt och betydelse, att Staten icke bör undandraga sig att nu anslå de medel, som härtill kunna vara erforderliga, helst Riksdagen uti underdånig skrifvelse den 13 Maj 1867 redan uttalat den önskan, att undervisning i gymnastik och militära öfningar må, såvidt möjligt, i skolorna meddelas. En dylik anordning ingår äfven såsom en förutsättning i det af Kongl. Maj:t framlagda förslag till arméens organisation (se Chefens för Landförsvars-departementet anförande till Statsråds-protokollet den 31 Decemher 1868, pag. 231).

Då Utskottet emellertid icke ansett sig för närvarande kunna ingå i närmare granskning af sättet för den ifrågavarande undervisningens meddelande och kostnaderna härför dessutom icke torde, åtminstone under första året, behöfva uppgå till ofvan beräknade belopp, hemställer Utskottet,

a) att Riksdagen må för år 1870 bevilja ett extra anslag af 20,000 R:dr, att ställas till Kongl. Maj:ts disposition för införande af krigsundervisning i rikets offentliga skolor och undervisningsverk; samt

b) att Riksdagen vid anmälan af detta beslut må i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes för nästsammanträdande Riksdag framlägga förslag i afseende å de anslagsbelopp, som för berörda ändamål kunna framgent anses erforderliga.

Angående
elementarläro-
verken och
folkundervis-
ningen.

5:o. Beträffande *elementarläroverken och folkskoleundervisningen* har Utskottet dessutom genom remiss fått emottaga följande inom Andra Kammaren gjorda framställningar, nemligen af

Herr *C. J. Grafström*, som (uti motion N:o 321) föreslagit, att pedagogier och elementarläroverk, der lärjungarnes antal icke uppginge till 25, må indragas och deras lärare öfverflyttas till andra läroverk; samt att vid elementarläroverk, der lärjungarnes antal vore alltför ringa i förhållande till lärarnes, en indragning af lärarekrafter, som ansåges öfverflödiga, eller deras öfverflyttning till andra läroverk, må ega rum;

Herr *Anders Nilsson*, som (uti motion N:o 319) yrkat, att den högre undervisning, som meddelades i elementarläroverkens 6:te och 7:de klasser, skulle af hvarje icke medellös elev betalas årligen med 150 R:dr, men att

alla ynglingar, som genom trovärdiga mäns intyg styrkte sin medellöshet, må från denna afgift vara befriade; att äfven elementarläroverkens 2:dra klass indrages; samt de sålunda influtna och inbesparade medel för folkskolans behof och utveckling användas;

Herr *B. W. Hessle*, hvilken (i motion N:o 10) hemställt, att Riksdagen må besluta, att Staten skall, såsom vid elementarläroverken nu tillgår, öfvertaga folkskoleläraryrkes hela aflöning, bestämd att utgå årligen med lägst 400 R:dr och högst 1,000 R:dr, dertill den kan höjas efter tjensteår jemte ådagalagd flit och skicklighet, samt att, för att bereda medel härtill, den del af kapitationsafgiften, som tillfaller folkskolan, till Staten återgår; att något anslag till småskolor och till understöd för fattiga kommuner för anläggning af folkskolor ej vidare beviljas; att lärarelöner vid pedagogier och elementarläroverk med en till och med fem klasser, i mån af der anställde ordinarie lärares afgång, indragas, samt att hvad derefter brister genom reservationsanslag fylles.

För den händelse Riksdagen skulle anse den sålunda föreslagna reformen vara så genomgripande, att en närmare utredning borde föregå densamma, har Herr Hessle hemställt, att Riksdagen måtte hos Regeringen, inom hvars Ecklesiastik-departement finnes öfversigt af det hela och nödig sakkunskap, begära en dylik utredning och att ett derpå grundadt förslag till läroanstalternas ombildning måtte af Kongl. Maj:t varda till nästa Riksdag aflätdet;

Herr *J. Otterström*, som (uti motion N:o 174) föreslagit: 1:o att Staten må indraga anslaget från 1845, som hittills utgått till kommunerna under namn af folkskoleafgift, oafkortadt beräknadt till 640,000 R:dr, för att, sammanlagdt med anslagen till förbättring af folkskoleläraryrkes lön, 150,000 R:dr, på ordinarie stat uppföras med 790,000 R:dr, att utgå under rubriken: *Understöd för kommunerna till folkskolelärares aflönande*; att hvarje kommun för hvarje sin egentliga folkskola må af Staten erhålla, såsom bidrag till den ordinarie lärarens aflöning, hälften af hans lön från 400 till 500 R:dr, utan att husrum, kofoder, vedbrand och planteringsland få i denna lön inräknas; att, vid lyftningen hos Konungens Befallningshafvande af detta bidrag, skolstyrelsen må hafva sig ålagdt styrka, att skolan är försedd med examinerad lärare, att hans lön är minst den laga lön, för hvilken andel i anslaget är kommunen medgifven, att undervisningen fortgått åtta kalendermånader under året, samt att skolan ej genom dotering utan genom kommunens tillskott aflönar läraren; 2:o att anslaget på ordinarie stat, 150,000 R:dr, afsedt hufvudsakligen för småskolans behof, må förhöjas med 10,000 R:dr, såsom Kongl. Maj:t äskat, till 160,000 R:dr; att kommunerna för hvarje sin småskola af Staten må erhålla såsom bidrag för lärarens aflöning 50 R:dr, med vilkor att läraren efter pröfning är godkänd af vederbörande folkskoleinspektör, att

han aflönas med minst 100 R:dr, att skolan i regeln är underlag för kommunens egentliga folkskola, samt att den drifver undervisningen åtta månader af kalenderåret; hvarjemte alternativt med första punkten föreslagits 3:o att Staten må indraga anslaget från 1845, som hittills utgått till kommunerna under namn af "folkskoleafgift", oafkortadt beräknadt till 640,000 R:dr, för att, sammanlagdt med anslagen till förbättring af folkskolelärares löner, 150,000 R:dr, och med ytterligare anslag af nya 44,750 R:dr, på ordinarie stat uppföras med tillsammans 834,750 R:dr att utgå under rubriken: Understöd för kommunerna till folkskolelärares aflönande; att folkskolelärares minimilön fastställes till 450 R:dr, utom husrum, kofoder, vedbrand och planteringsland, samt att hvarje kommun för hvarje sin egentliga folkskola må af Staten såsom bidrag till ordinarie lärarens aflöning erhålla 250 R:dr, med undantag endast för dem, hvilkas skola genom sin dotering aflönar läraren utan tillskott från kommunen; att vid lyftningen af detta statsbidrag skolstyrelsen må hafva sig ålagdt med vederbörande skolinspektörs bevis styrka, att skolan för året varit försedd med examinerad lärare, att hans lön varit den stadgade minimilönen, att undervisningen fortgått åtta månader, samt att skolan ej genom dotering utan kommunens tillskott aflönat läraren;

Herr *Magnus Svensson*, som (uti motion N:o 179) föreslagit, att hela skyddsafgiften ingår till Staten, men att Staten i stället anslår 300 R:dr R:mt till ett årligt understöd åt hvarje folkskola med examinerad skollärare; och

Herr *G. Bjerkander*, som (uti motion N:o 44) väckt förslag derom, att Staten må indraga så väl den halfva personliga skyddsafgiften, som hittills användts af kommunerna under namn af folkskoleafgift, beräknad till 640,000 R:dr R:mt, som äfven de särskilda anslagen, nemligen: till förbättring af folkskolelärares löner 150,000 R:dr, till småskolor 150,000 R:dr, tillsammans 940,000 R:dr R:mt; att med bibehållande såväl af de öfriga på ordinarie stat uppförda anslagen, som det på extra stat uppförda anslaget till medelösa församlingar, Staten derjemte förbinder sig att till hvarje, i fast folkskola antagen, examinerad lärare utbetala den ordinarie lönen från 4 till 500 R:dr R:mt; att folkskolorna ordnas efter folkmängden, så att hvarje lärare icke får flera barn än han kan väl undervisa; att ett visst förberedande kunskapsmått måtte stadgas för inträde i folkskolan; och att, för bestridande af dessa utgifter, på ordinarie stat måtte anslås en summa af två millioner R:dr R:mt.

De städse återkommande, sinsemellan stridiga, förslagen i hithörande frågor, ej mindre än den vid sistlidna riksdag inom Andra Kammaren hållna diskussion i anledning af samma Kammares Tillfälliga Utskotts (N:o 1) Utlåtande N:o 5, rörande folkskolan och elementarläroverken, synas nogsamt ådagalägga, att, om än åsigterna äro ense i afseende på det oafvisliga behovet af förändring i den nuvarande organisationen af den offentliga undervisningen, meningarne äro så mycket mera delade i fråga om de grunder, efter

hvilka denna undervisning i dess olika stadier borde ordnas. Utan en omfattande och sorgfälligt utredning i detta hänseende torde det icke böra ifrågasättas att till hufvudsakligt afgörande företaga de viktiga förslag, för hvilka motionärerne påkallat Riksdagens uppmärksamhet. En sådan utredning måste emellertid alltid blifva af den vidlyftiga beskaffenhet, att den omöjligen kan, utan åsidosättande af andra ärenden, inom den begränsade tiden för Stats-Utskottets arbeten medhinnas, och Utskottet anser sig af sådan anledning böra föreslå,

att Riksdagen, med underdånig anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes låta tillsätta en komité af sakkunniga män äfven utom skollärareyrket, med uppdrag att utarbete förslag till undervisningsväsendets ordnande i allmänhet och dervid särskildt taga i öfvervägande elementarskolans och folkskolans omfattning och inbördes förhållande samt i hvad mån och på hvad sätt de böra af Staten bekostas eller understödjas, må till Kongl. Maj:ts disposition för bestridande af kostnaderna för denna komité bevilja på extra stat ett förslagsanslag af 5,000 R:dr.

6:o. Inom Andra Kammaren har Herr *W. Nilson*, med hvilken Herr *A. Lundström* och Herr *J. O. Leffler* sig förenat, uti motion N:o 219, föreslagit, att vid femklassiga elementarläroverk lönen för *lärarne i sång och musik* äfvensom för *läraren i teckning* bestämmes till 250 R:dr för *första* femårsperioden, 375 R:dr för den *andra* och derefter 500 R:dr såsom *högsta* lönegraden; att vid treklassiga elementarläroverk bemälde lärarens löner bestämmes till 150 R:dr för *första* femårsperioden, 225 R:dr för den *andra*, och derefter 300 R:dr såsom *högsta* lönegraden; samt att för dessa lärare rätt till uppflyttning i högre lönegrad bestämmes efter samma grunder, som för läroverkskolleger äro gällande.

Angående anslag till öfningslärare vid lägre elementarläroverk.

Utan att bestrida, det sång, musik och teckning utgöra viktiga moment i den offentliga undervisningen, har Utskottet likväl, enär lärarnes i dessa ämnen göromål icke äro af den trägna beskaffenhet att de förhindra begagnandet af tillfällen till annan verksamhet, samt med hänseende jemväl dertill att de nu bestämda arvodenas ringa belopp icke veterligen förorsakat någon allmännare öfverklagad brist på dugliga och skickliga öfningslärare, ansett sig icke kunna för närvarande tillstyrka någon löneförhöjning för ifrågavarande lärare; hemställande alltså Utskottet,

att ofvanberörda motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Angående för-
höjning af an-
slaget till folk-
skoleväsendets
utveckling och
förbättring.

7:o. Det för *folkskoleväsendets utveckling och förbättring* afsedda och under Åttonde Hufvudtiteln med 150,000 R:dr uppförda anslag har Kongl. Maj:t begärt måtte höjas med 10,000 R:dr, med särskildt afseende på behofvet af understöd för småskolor, egnade att meddela förberedande kunskaper för den egentliga folkskolan.

På grund af hvad i Statsråds-protokollet (Bil. 7, sid. 4 och 5) till stöd för den äskade anslagsförhöjningen blifvit anfördt, tillstyrker Utskottet, att, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts nådiga förslag, anslaget till folkskoleväsendets utveckling och förbättring, hvars belopp nu utgör 150,000 R:dr, må ökas med 10,000 R:dr eller till 160,000 R:dr.

Sundhets-kollegium med medicinalstaten.

Angående an-
slaget till
farmaceutiska
institutet.

8:o. Sedan Rikets Ständer vid 1865—1866 årens riksdag anvisat dels en förhöjning till 4,875 R:dr uti det till *farmaceutiska institutet* beviljade anslag, emot vilkor att Apothekare-societeten skulle årligen bidraga till institutets utgifter med ett lika stort belopp, och dels 2,000 R:dr med afseende å ifrågakommande skyldighet för institutets lärare att deltaga i provisors- och apothekareexamen, samt derpå följande Riksdagar på samma vilkor och för nämnda ändamål medgifvit fortfarandet af dessa båda anslag, har Kongl. Maj:t, uppå Sundhets-kollegii derom gjorda underdåniga hemställan, föreslagit, att ifrågavarande extra anslag må, med enahanda belopp och under samma vilkor som för år 1869, äfven för år 1870 utgå.

Då af Statsråds-protokollet (Bil. 7, sid. 11) inhemtas, att ej mindre Apothekare-societeten åtagit sig fullgörandet af ofvannämnda vilkor, än äfven institutets lärare förklarar sig villige att fullgöra ofvannämnda examensåliggande, för hvars ordnande Sundhets-kollegium ock utfärdat särskilda föreskrifter, har Utskottet, med fästadt afseende derå, att dessa anslag, utan hvilka det farmaceutiska institutet skulle sakna medel för sin utvidgade gagnande verksamhet, icke kunna antagas vara af tillfällig beskaffenhet, utan måste anses behöfliga äfven för framtiden, ansett sig böra hemställa,

att såväl det farmaceutiska institutet, under vilkor af enahanda bidrag från Apothekare-societetens sida, tillagda anslag 4,875 R:dr, som ock det för examensskyldighetens öfverflyttning beviljade belopp af 2,000 R:dr eller tillhoppa 6,875 R:dr, hvilket belopp ingår i Sundhets-kollegii å Riks-staten upptagna anslag, må på ordinarie stat definitivt anvisas att emot förenämnda vilkor årligen utgå.

Veterinär-

Veterinärundervisningen.

9:o. Herr *Pehr Pehrsson* från Stockholms län har uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 186) anhållit, att det förslag, som särskildt utsedde komiterade, uti den 24 Maj 1865 afgifvet underdånigt betänkande angående veterinärväsendets ordnande, framlagt, måtte, såvidt det afsåge anställandet af *veterinärläkare* inom de särskilda länen, nu till slutligt afgörande företagas med den förändring, att de blifvande anslagen öfverlemnades till landstingens disposition, hvilka borde af tillgängliga eller uttaxerade medel bidraga med det belopp, som i komiterades förslag ansetts böra från kommunen utgå.

Angående väckt fråga om anslag till anställande af ett förökadt antal veterinärläkare.

Bemålde komiterades förslag i fråga om den civila veterinärsjukvårdens uppehållande afser anställande af 169 veterinärläkare, utaf hvilka borde i hvarje län tjenstgöra dels en länsveterinär med 750 R:dr lön, som hvar femte år förhöjdes med 250 R:dr, till dess lönen uppginge till 1,500 R:dr, dels ock så många distriktsveterinärer, som kunde finnas behöfliga, och hvilkas löneförmåner, utom lämplig bostad, kostnadsfritt upplåten af vederbörande distrikt, skulle utgöras af minst 500 R:dr, hvaraf ena hälften borde anslås af landstinget och den andra utgå från Statsverket.

Då veterinärmedicinen i sin tillämpning egentligen är af ekonomisk betydelse och i första rummet afser skydd för enskild egendom, synes det skäligen kunna ifrågasättas, huruvida Statens medverkan i detta hänseende bör sträckas längre än till bekostande af ändamålsenliga undervisningsanstalter för bildande af tillräckligt antal kunnige veterinärer. Sundhets-kollegium har jemväl uti den 17 Maj 1866 afgifvet utlåtande beträffande komiterades förslag i ofvanberörda del, bland annat, anfört, att Kollegium ansåge den hittills varande ordningen, enligt hvilken Staten, förutom de vid krigsmagten erforderliga veterinärer, antager och aflönar en länsveterinär i hvarje län eller två i de län, hvilkas storlek och utsträckning sådant påkalla, samt hushållningssällskap, kommunalstyrelser eller enskilda personer antaga och aflöna det antal distriktsveterinärer, som eljest kunna behövas för den enskilda husdjurssjukvården, vara att föredraga framför den kostsamma, mera invecklade form, komiterade velat gifva åt veterinärväsendet genom förslaget, att Staten skulle deltaga i anställande och underhåll af ett högst betydligt antal distriktsveterinärer och sålunda åtaga sig vidsträcktare förbindelse för husdjurens än människornas sjukvård. Af den till sista Riksdag aflåtna nådiga Propositionen angående veterinärväsendets ordnande framgår, att äfven Kongl. Maj:t ansett statsanslag icke böra ifrågakomma för aflönande

af distriktsveterinärer, enär dylika kostnader tillhörde kommunerna att bestrida. På grund af hvad sålunda förekommit hemställer Utskottet, att Herr Pehr Pehrssons motion må lemnas utan afseende.

Fria konsternas Akademi.

Angående
anslag till
Skandinaviska
konstnärss-
föreningen i
Rom.

10:o. Sedan anmaldt blifvit, att den i Rom bildade *Skandinaviska konstnärssföreningen*, hufvudsakligen afsedd att främja de i Rom sig uppehållande nordiska konstidkarnes samlif och underlätta deras studier, visat sig vara af väsendtligt gagn, och att till understöd för densamma funnes å nu gällande Norska riks-stat anvisadt ett belopp af 150 Speciedaler årligen, äfvensom att ett lika bidrag från Danmark antagligen skulle komma föreningen till godo, har Kongl. Maj:t föreslagit, att ett årligt anslag, motsvarande det Norska, eller 600 R:dr R:mt, må från Svenska Statsverket föreningen beviljas och å Akademiens för de fria konsterna stat uppföras, för att, enligt Kongl. Maj:ts disposition, utgå så länge konstnärssföreningen fortfarande egde bestånd och utöfvade en gagnande verksamhet.

På grund af hvad rörande ofvannämnda konstnärssförening, som jemväl varit tillgänglig för andra resande landsmän än konstidkare och vissa år räknat talrika medlemmar, är uti Statsråds-protokollet (Bil. 7 sid. 5 och 6) anfördt, tillstyrker Utskottet,

att det äskade anslagsbeloppet, 600 R:dr årligen, må af Riksdagen beviljas.

Musikaliska Akademien.

Angående
ifrågasatt an-
slag till inköp
af tomt och
uppförande af
ett hus för in-
rymmande af
Musikaliska
akademiens
läroverk m. m.

11:o. Jemte förmälan, hurusom *Musikaliska akademien* vore i stort behof af en egen, för arten af dess verksamhet afsedd lokal, har Herr *G. W. Gumælius* uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 233) föreslagit, att Riksdagen måtte på Riks-statens Åttonde Hufvudtitel anvisa ett årligt anslag af 6,000 R:dr, för att jemte Akademiens nuvarande hyresanslag, 1,800 R:dr, samt ett från en enskild donationsfond för ändamålet disponibelt belopp af 200 R:dr användas till ränta och amortering å ett lån af 136,000 R:dr, hvilken summa beräknats vara tillräcklig till inköp af tomt och uppförande af ett fullt passande hus för inrymmande af Akademiens läroverk, samlingar m. m.

Enligt hvad motionären uppgifvit, har Akademiens styrelse under närvarande tidpunkt, då så stora fordringar ställdes på Staten, på samma gång som betrycket vore allmänt, icke ansett sig böra hos Kongl. Maj:t göra någon framställning om bidrag till ifrågavarande nybyggnad. Då sålunda detta förslag, hvars vikt Utskottet ej förbiser, icke varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning och vederbörande myndigheter ej heller haft tillfälle att i ämnet afgifva yttranden, föränlåtes Utskottet hemställa,
att Herr Gumælii ofvanberörda motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Hospitalers och lasaretters underhåll.

12:o. Sedan Statskontoret anmält, att, till följd af fattade beslut om afskrifning af *mjöl- och sågqvarnsräntor*, en ersättning vore erforderlig för sådan *Malmö hospital* anslagen, numera afskrifven, ränta till belopp af 1 R:dr 87 öre, har Kongl. Maj:t äskat nämnda ersättning, med tillkännagifvande att summan af de under anslaget till hospitalers och lasaretters underhåll i Riks-staten upptagna indelta räntor borde med enahanda belopp minskas; tillstyrkande Utskottet,
att förevarande nådiga framställning må af Riksdagen bifallas.

Angående ersättning för mjöl- och sågqvarnsräntor, anslagen för Malmö hospital.

Kyrkors underhåll.

13:o. På sätt Kongl. Maj:t, i anledning af derom gjorda, utaf vederbörande myndigheter förordade, underdåniga ansökningar föreslagit, tillstyrker Utskottet,

a) att såsom *vin- och byggnadssäd* för *Östersunds stads kyrka* må anvisas ett kronotiondeanslag af 60 kubikfot korn, motsvarande, efter ett värde af 2 R:dr 10 öre för kubikfot, 126 R:dr; och

b) att till höjande af *vin- och byggnadssäden* för *Jörns församlings kyrka* till 18 kubikfot 9 kannor må anslås 13 kubikfot 5 kannor korn, enligt nyssnämnda beräkningsgrund utgörande i penningar 28 R:dr 35 öre.

Angående anslog till vin- och byggnadssäd för Östersunds stads församlings och Jörns församlings kyrka.

Angående ersättning till Norrköpings stads kyrka för afskrifna, indelta qvarnräntor.

14:o. Då genom afskrifning af mjöl- och sågqvarnräntor en minskning af 191 R:dr 43 öre uppkommit i anslaget till *Norrköpings stads kyrka*, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till ersättning härför bevilja detta belopp; hvaremot från de uti Riks-staten under anslaget för kyrkors underhåll uppförda indelta räntor samma belopp borde afräknas. Utskottet tillstyrker,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må af Riksdagen bifallas.

Angående öfriga anslag.

15:o. Herr *Jöns Pehrsson* har uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 183), bland annat, föreslagit, att anslaget till elementarläroverken måtte minskas med 350,000 R:dr och öfriga reservations- och förslagsanslag å Åttonde Hufvudtiteln med 30,000 R:dr; men då Utskottet, vid granskning af samtliga å denna Hufvudtitel uppförda anslag, icke funnit anledning förekomma att deri tillstyrka någon nedsättning, hemställer Utskottet,

att öfriga under Åttonde Hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag må bestämmas till enahanda belopp, som i nu gällande Riks-stat äro upptagna;

Kommande, i följd af hvad Utskottet uti föregående punkter i detta Utlåtande tillstyrkt och föreslagit, Hufvudtiteln att ökas med 26,800 R:dr, och dess slutsumma, sedan för jemnande deraf anslaget till skrifmaterialier och expenser blifvit förhöjdt med 5 R:dr 65 öre, att uppgå till 4,741,500 R:dr, på sätt närlagda tabell Litt. A. närmare utvisar.

För de under Åttonde Hufvudtiteln hänförliga behof af tillfällig beskaffenhet, som således höra till den *extra statsregleringen*, äro nedan omförmälda framställningar gjorda.

Angående anslag för biträde vid ordnande af presterskapets löneförmåner.

16:o. Enär det visat sig, att antalet af de inom Ecklesiastik-departementet till handläggning förekommande *ärenden rörande ordnande af presterskapets löneförmåner* i enlighet med nådiga Kungörelsen den 11 Juli 1862 ännu vore ganska betydligt och detsamma med säkerhet kunde antagas blifva förhållandet under den närmaste framtiden, i följd hvaraf användandet af särskilda arbetskrafter härtill vore af oundgängligt behof påkalladt, har Kongl. Maj:t gjort framställning derom, att jemväl för år 1870 ett anslag af 3,000 R:dr måtte anvisas att för berörda ändamål af Kongl. Maj:t disponeras.

Jemte hänvisning till hvad rörande löneregleringens fortgång finnes i Statsråds-protokollet (Bil. 7, sid. 8) meddeladt, tillstyrker Utskottet,

att för biträde vid handläggningen inom Ecklesiastikdepartementet af ärenden rörande löneregleringen för presterskapet i riket må anvisas ett extra anslag af 3,000 R:dr.

17:o. Enär det vid de sednare riksdagarne beviljade anslaget till förbättring af de svagast aflönade komministrars och kapellpredikanter samt pastorats- och sockenadjunkters lönevilkor, till dess de genom den pågående allmänna löneregleringen för presterskapet hunnit uppbringas till de belopp, som för en anständig bergning erfordrades, för innevarande år väl lemnat tillgång till någon ytterligare förhöjning i de svagaste lönerna, men denna likväl så ringa, att desamma icke kunnat uppbringas till högre belopp än omkring 755 R:dr, har Kongl. Maj:t föreslagit, att jemväl för år 1870 måtte å extra stat anvisas ett reservationsanslag af 10,000 R:dr att till ofvanberörda ändamål användas, med iakttagande såsom hittills att löneförbättring icke kommer någon till godo, hvars tjenst vederbörande lönereglingsnämnd ansett böra vid innehafvarens afgang indragas.

Angående anslag till förbättring af komministrars m. fl. lönevilkor.

Då för det fullständiga genomförandet af löneregleringen för presterskapet ännu några år torde komma att åtgå, och det synes billigt, att ifrågavarande svagt aflönade tjenstemän varda bibehållne vid den en gång medgifna, oansenliga löneförbättringen, tillstyrker Utskottet, att Riksdagen, med bifall till hvad Kongl. Maj:t uti ifrågavarande hänseende föreslagit, må för år 1870 å extra stat anvisa ett reservationsanslag af 10,000 R:dr, att enligt Kongl. Maj:ts nådiga disposition användas till förbättring af de svagast aflönade komministrars, kapellpredikanter, samt pastorats- och sockenadjunkters lönevilkor.

18:o. Till understöd åt sådana församlingar, som till följd af fattigdom ej kunna till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folkskolelärare, har Kongl. Maj:t för år 1870 äskat ett extra anslag af 20,000 R:dr.

Angående anslag till medellösa församlingar till folkskolelärares aflönande.

I sammanhang härmed har Utskottet förehaft en inom Andra Kamraren af Herr Z. Grape väckt motion (N:o 158) derom, att ifrågavarande anslag för nästkommande år måtte höjas till 30,000 R:dr.

För berörda ändamål har vid flera föregående riksdagar enahanda belopp med det af Kongl. Maj:t nu begärda blifvit anvisadt och Statsrådsprotokollet (Bil. 7, sid. 10) upplyser, att, i anledning af gjorda underdåniga ansökningar, under sistförflutna liksom föregående år anslaget hela belopp måst utdelas, samt att behovet för framtiden måste antagas vara åtminstone lika stort som hittills. Men då Kongl. Maj:t icke funnit sig böra ifråga-

sätta någon förhöjning af detta anslag, har Utskottet endast ansett sig kunna tillstyrka,

att Riksdagen må, utan afseende å Herr Grapes omförmälda motion, till understöd för sådana församlingar, som ej kunna till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folkskolelärare, för år 1870 anvisa ett extra anslag af 20,000 R:dr.

Angående anslag för folkskolelärares undervisande i trädgårds-skötsel.

19:o. Sedan, i enlighet med Kongl. Maj:ts framställningar, vid tre föregående riksdagar medel blifvit beviljade för *undervisning i trädgårds-skötsel vid folkskolelärareseminarieerna* och densamma under år 1867 blifvit fullständigare ordnad vid seminarierna i Linköping och Lund, har Kongl. Maj:t nu begärt anvisande för år 1870 af 3,000 R:dr för bestridande af de årliga utgifterna för denna undervisning vid nyssnämnda tvänne seminarier samt 1,500 R:dr för genomförande af en dylik anordning vid något af de öfriga folkskolelärareseminarieerna i riket eller tillsammans 4,500 R:dr; hemställande Utskottet,

att Riksdagen, med bifall till hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, må till undervisning i trädgårdsskötsel vid folkskolelärareseminarieerna för år 1870 anvisa ett extra anslag af 4,500 R:dr.

Angående disposition af besparingarne å extra anslagen till folkundervisningen.

20:o. Derjemte har Kongl. Maj:t föreslagit, att möjligen uppkommande *besparingar* å förutnämnda extra anslag till folkundervisningen må af Kongl. Maj:t få användas för densamma tillhörande ändamål. Utskottet hemställer,

att denna nådiga framställning må af Riksdagen bifallas.

Angående extra anslag till Sundhetskollegium.

21:o. Enär icke någon förändring inträdt i de förhållanden, under hvilka föregående Riksdagar beviljat såväl för åren 1864—1869 ett *årligt lönetillskott af 8,000 R:dr till fördelning mellan Sundhetskollegii ordförande, ledamöter och tjenstemän*, som ock för åren 1867—1869 en lönetillökning af 50 R:dr åt Kollegii förste vaktmästare, har Kongl. Maj:t, i anledning af Kollegii ordförandes i ämnet gjorda framställning, föreslagit, att omförmälda tillökning i anslaget för Sundhetskollegium må jemväl för år 1870 ställas till Kongl. Maj:ts disposition; hemställande Utskottet,

att till löneförbättring för Sundhetskollegii ordförande samt embets- och tjenstemän jemte Kollegii förste vaktmästare må för år 1870 anvisas ett extra anslag af 8,050 R:dr.

22:o. Med afseende å hvad Sundhets-kollegium i underdånig skrifvelse den 9 November nästlidet år anført om *den mediko-pneumatiska anstaltens* i Stockholm fortfarande gagneliga verksamhet, har Kongl. Maj:t föreslagit, att det ått nämnda anstalt tillförene beviljade extra anslag, 2,000 R:dr, må äfven för år 1870 utgå, med vilkor att föreståndaren åligger att vid anstalten, som bör stå under Sundhets-kollegii tillsyn och om hvilken verksamhet årligen bör till Kollegium afgifvas berättelse, dagligen lemna kostnadsfria luftbad åt minst fyra fattiga eller mindre bemedlade sjuke.

Angående fortsatt understöd för mediko-pneumatiska anstalten i Stockholm.

Då Sundhets-kollegium i ofvan åberopade skrifvelse vitsordat såväl den mediko-pneumatiska behandlingsmetodens framstående värde såsom kurativt medel, som äfven att de vilkor, som hittills varit gällande för statsanslagets åtnjutande, blifvit af föreståndaren för anstalten väl uppfyllda, tillstyrker Utskottet,

att till understöd för den mediko-pneumatiska anstalten i Stockholm må jemväl för år 1870 anvisas ett extra anslag af 2,000 R:dr att utgå under förut stadgade vilkor.

23:o. Med anledning af en utaf Gefleborgs läns landsting gjord och af länsstyrelsen förordad underdånig framställning (se Statsråds-protokollet Bil. 7, sidd. 13 och 14) om statsanslag af 8,000 R:dr för att bringa den i grannskapet af Jerfsö provincialläkarestation anlagda *vårdanstalt för spetälske* i sådant skick, att densamma kunde motsvara sitt ändamål, har Kongl. Maj:t, efter det Sundhets-kollegium uti häröfver den 9 November nästlidet år afgifvet underdånigt utlåtande beräknat att till sjukhemmets fullbordande erfordrades en summa af 6,750 R:dr, hvartill borde läggas 4,750 R:dr för de sjukas vård och underhåll under år 1870, hvarigenom hela det erforderliga beloppet skulle uppgå till 11,500 R:dr, af Riksdagen äskat ett extra anslag till hälften af sistnämnda belopp, eller i jemnt tal 5,800 R:dr, med vilkor att återstoden lemna af landstinget samt att sjukhemmet i öfverensstämmelse med godkända planritningar varder fullständigt uppfördt inom utgången af år 1870.

Angående anslag för vård af spetälske i Helsingland.

I sammanhang med denna nådiga framställning har Utskottet förehaft en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 44), deruti Herr *J. Brun* anhållit, att Riksdagen behagade, på sätt Kongl. Sundhets-kollegium i sin underdåniga skrifvelse i ämnet den 9 sistlidne November hemställt, bevilja ett anslag, för en gång, till sjukhemmets för spetälske fullbordande af 7,000 R:dr R:mt, samt dessutom till vård och underhåll af de för år 1870 på sjukhemmet beräknade tio sjuke hälften af den därför erforderliga summan, 4,750 R:dr, med i jemnad tal, 2,400 R:dr, eller *tillsammanlagdt ett anslag af 9,400 R:dr*, under förutsättning och vilkor att Gefleborgs läns landsting för nämnda år beviljar i underhållssumman den andra hälften med 2,400 R:dr.

Ehuru Utskottet anser, att Staten ej bör undandraga sig anvisande af nödigt understöd, på det de af sjukdomen spetälska angripna beklagansvärda personer måtte erhålla ändamålsenlig omvårdnad, har Utskottet likväl icke kunnat biträda motionärens framställning, hvilken åsyftar en sådan rubbning i den hittills följda lika fördelningen af kostnaden för ifrågavarande sjukvårdsanstalt, att landstingets från år 1864 utgående anslag skulle minska från 3,000 R:dr till 2,400 R:dr, under det att Staten skulle få vidkännas det väsendtligaste bidraget. Utskottet hemställer derföre,

att Riksdagen, med afslag å Herr Bruns ofvanberörda motion, måtte bifalla Kongl. Maj:ts nådiga framställning och såsom bidrag till fullbordande af ett sjukhem för personer i Helsingland, behäftade med sjukdomen spetälska, samt deras skötsel och vård, anvisa för år 1870 ett extra anslag af 5,800 R:dr.

Angående
anslag till
hospitals-
vården.

24:o. Uti underdånig skrifvelse den 28 September nästlidet år hade Serafimerordensgillet, med åberopande af hvad Gillet uti en den 19 förutgångne Mars aflåten skrifvelse anført, beträffande *hospitalsfondens* ställning och deraf föranledda betänkliga förhållanden, hemställt, det Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning ej mindre derom, att det kreditiv, som till förstärkning af denna fond under hvart och ett af åren 1867, 1868 och 1869 anvisats att utgå med 100,000 R:dr, för år 1870 måtte varda förhöjdt till 110,000 R:dr, än äfven om särskildt statsanslag för en gång till belopp af 100,000 R:dr för betäckande af den uti nämnda fond förhandenvarande brist. Då erfarenheten ännu icke hunnit visa, hvilken inverkan stadgandet om förhöjda afgifter för de å hospitalen under 1869—1870 vårdade sinnessjuka och beslutet att från och med innevarande års början ett från 7,500 R:dr till 12,000 R:dr ökadt ersättningsbelopp från anslaget till fångvården skulle tillsvidare utgå för vansinniga brottslingars vård och underhåll, kunde hafva på hospitalsförvaltningens ställning, har Kongl. Maj:t, i betraktande jemväl af den inskränkning i utgifterna, som de finansiella förhållandena påkallade, icke i vidsträcktare måtto bifallit Serafimerordensgillet omförmälda framställning, än att Kongl. Maj:t af Riksdagen äskat, att till hospitalsfondens förstärkning ett anslag af 120,000 R:dr må för år 1870 ställas till Serafimerordensgillet disposition.

Äfven om de anordningar, hvilka numera vidtagits dels för hospitalernas utvidgning, dels för åstadkommande af en förbättrad vård och ändamålsenligare behandling af det beklagligtvis äfven härstädes alltjemnt tillväxande antalet sinnessjuka, taga i anspråk betydliga utgifter, torde de i Statsrådsprotokollet antydda missförhållanden mellan hospitalsfondens inkomster och utgifter

utgifter likväl häntyda på behovet af, att den vid 1859—1860 och 1862—1863 årens riksdagar behandlade och till Kongl. Maj:t då hänskjutna frågan om en förbättrad organisation af hospitalens så väl ekonomiska som administrativa förvaltning kommer till en snar lösning. Utskottet har derföre föreställt sig det icke vara olämpligt, om äfven nuvarande Riksdag uttalade sin önskan i detta hänseende. Hvad emellertid beträffar det af Kongl. Maj:t nu begärda anslag, synes den utredning rörande hospitalsfondens ställning, som är i Statsråds-protokollet intagen, ådagalägga nödvändigheten att för förvaltningens oafbrutna gång höja den kreditivsumma, som härtill nu finnes anslagen, åtminstone till det af Kongl. Maj:t äskade belopp. På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet,

a) att till hospitalsfondens förstärkning för år 1870 må anvisas ett extra anslag af 120,000 R:dr; samt

b) att Riksdagen vid anmälan af detta beslut måtte i underdånighet anhålla det Kongl. Maj:t täcktes tillse, huruvida en förbättrad organisation af hospitalens ekonomiska och administrativa förvaltning må vara af behof påkallad, och i sådant hänseende vidtaga de åtgärder, hvartill omständigheterna föranleda.

25:o. Herr C. Hasselrot har uti en inom Första Kammaren väckt motion (N:o 28) föreslagit, att Riksdagen behagade för en tid af tre år till det i Sköfde upprättade *idiotbarnhem* anslå ett årligt bidrag af 500 R:dr samt i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utse någon person, som kunde deltaga i styrelsen för barnhemmet och för statsbidragets användande lemna redogörelse.

Angående anslag till ett idiotbarnhem i Sköfde.

Den sålunda väckta frågan synes Utskottet visserligen vara i hög grad behjertansvärd, men företrädesvis tillhöra sådana angelägenheter, i hvilka landstingen, om den enskilda välgörenheten skulle visa sig otillräcklig, böra träda emellan; hvadan Utskottet, som äfven är i saknad af närmare utredning, på hvad sätt det ifrågasatta anslaget skulle användas, hemställer,

att Herr Hasselrots ofvanberörda motion må lemnas utan afseende.

26:o. Med afseende på hvad Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien uti underdånig skrifvelse den 17 November nästlidet år anfördt, har Kongl. Maj:t föreslagit, att för år 1870 måtte beviljas till *arfvode och resekostnadsersättning åt en antiqvitets-intendent* 3,500 R:dr, till *runstenars uppsökande och aftecknande samt teckningarnes utgifvande* 1,500 R:dr, till *undersökning af fäderneslandets fornlemningar och upprättande af förteckningar*

Angående anslag för antiqvariska ändamål samt till biträden och vaktbetjening åt Vitterhetsakademien.

öfver sådana 2,000 R:dr, till utgifvande af *plancheverk öfver fornsaker och andra märkvärdigheter i Statens historiska museum* samt *svenska sigill från medeltiden* 2,000 R:dr, sistnämnda belopp att i mån af behof till Akademien utbetalas, samt till *arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet och vården af de under Akademiens inseende ställda samlingar och till aflöning åt vaktbetjening vid samlingarnes offentliga förevisning 4,000 R:dr.

Då af Statsråds-protokollet (Bil. 7, sidd. 17—20) inhemtas, att ifrågavarande anslag äro behöfliga för att fullfölja de forskningsarbeten och andra företag, hvilka under sednast förflutna åren börjats och till någon del utförts, samt att besörja de åligganden, som blifvit en följd af historiska museets och myntkabinetets inflyttning i Nationalmuseum, samt af samlingarnes offentliga förevisning, tillstyrker Utskottet,

att Riksdagen, på sätt Kongl. Maj:t äskat, må för år 1870 anvisa följande extra anslagsbelopp, nemligen:

a) till arfvode och resekostnadsersättning åt en antiqvitets-intendent 3,500 R:dr;

b) till runstenars uppsökande och aftecknande samt teckningarnes utgifvande 1,500 R:dr;

c) till undersökning af fäderneslandets fornlemningar och upprättande af förteckningar öfver sådana 2,000 R:dr;

d) till utgifvande af *plancheverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i Statens historiska museum* samt *svenska sigill från medeltiden* 2,000 R:dr; samt

e) till arfvoden åt *vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet och vården af de under Vitterhets-, Historie- och Antiqvitets-akademien ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjente vid samlingarnes offentliga förevisning 4,000 R:dr.

Angående anslag för vård och tillsyn af lifrustkammaren.

27:o. Då för *vård och tillsyn af lifrustkammaren*, hvilken numera blifvit ställd under intendentens vid Nationalmuseum inseende, fortfarande erfordrades, förutom de 900 R:dr, som från Riks-statens Fjerde Hufvudtitel till densamme utginge, en lika stor summa, som för år 1869 blifvit beviljad, eller 600 R:dr, har Kongl. Maj:t af Riksdagen äskat för samma ändamål sistnämnda belopp att såsom extra anslag äfven för år 1870 utgå; tillstyrkande Utskottet,

att för tillsyn och vård om lifrustkammarens samlingar må för år 1870 anvisas ett extra anslag af 600 R:dr.

28:o. Under åberopande af de skäl, hvilka vid föregående riksmöten föranledt understödande af f. d. Kongl. Bibliothekarien Johan Erik Rydqvists arbete: "*svenska språkets lagar*", nemligen arbetets utmärkta vetenskapliga värde och dess vigt för den inhemska språkforskningen, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till arbetets fortsatta utgifvande bevilja på extra stat för år 1870 ett lika anslag, som tillförene årligen utgått, eller 1,500 R:dr.

Angående anslag för fortsatt utgifvande af "Svenska språkets lagar".

Hänvisande till den redogörelse, som i Statsråds-protokollet (Bil. 7, sidd. 20 och 21) finnes meddelad rörande fortgången af ifrågavarande förtjenstfulla arbete, får Utskottet, då ett fortsatt utgifvande deraf är beroende af understöd utaf allmänna medel, tillstyrka,

att Riksdagen, till understöd för fortsatt utgifvande af arbetet "*svenska språkets lagar*", måtte anvisa för år 1870 ett extra anslag af 1,500 R:dr.

29:o. I enlighet med Vetenskaps-akademiens derom gjorda underdåniga anhållan har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anskaffande af *originalmålningar af växter ur Sveriges flora* och utgifvande af *teckningar utaf zoologiska föremål*, hvarför statsanslag vid flera föregående riksdagar anvisats, bevilja 1,200 R:dr att äfven för år 1870 från Allmänna Indragningsstaten utgå till Vetenskaps-akademiens förfogande.

Angående anslag för originalmålningar af växter ur Sveriges flora samt för teckningar utaf zoologiska föremål.

Behovet af fortsatt anslag för ifrågavarande ändamål synes Utskottet ådagalagdt genom de skäl, som härför finnas i Statsråds-protokollet (Bil. 7, sid. 22) andragna. Deremot har Utskottet icke ansett lämpligt, att det äskade beloppet fortfarande anvisas till utgående från Allmänna Indragningsstaten, enär anslaget, enligt Utskottets tanke, tillhör de under Åttonde Hufvudtiteln hänförliga behof af tillfällig beskaffenhet. Utskottet hemställer derföre,

att till anskaffande af *originalmålningar af växter ur Sveriges flora* och utgifvande af *teckningar utaf zoologiska föremål* må under Åttonde Hufvudtiteln anvisas ett extra anslag af 1,200 R:dr, att under år 1870 till Vetenskaps-akademiens förfogande utgå.

30:o. Sedan sista Riksdag för innevarande år anvisat å extra stat en summa af 2,500 R:dr att enligt Kongl. Maj:ts disposition utgå till e. o. Professoren *Carl Gustaf Malmström*, på det han skulle sättas i tillfälle att utan afbrott i de honom åliggande akademiska funktionernas jemna fortgång, fullborda och utgifva ett af honom påbörjadt arbete "*Sveriges politiska historia från Konung Carl XII:s död till statshvälfningen 1772*", har Kongl. Maj:t, då ifrågavarande arbete vore af alltför stor vigt för kändedomen af fäderneslandets häfder under denna betydelsefulla utvecklingsperiod af dess

Angående anslag åt Professorens C. G. Malmström för avslutande af ett historiskt arbete.

politiska förhållanden, för att det understöd för detta arbetes fulländning, som blifvit honom af Riksdagen tillagdt, icke skulle böra fortfarande komma honom till del, föreslagit Riksdagen att äfven för år 1870 anvisa ett extra anslag af 2,500 R:dr åt Professoren Malmström, på det han, som för innevarande år erhållit ledighet från sina akademiska göromål, måtte komma i tillfälle att jemväl under det nästkommande lika odeladt egna sin tid åt omförmälda företag. Med anledning häraf tillstyrker Utskottet, att Riksdagen, med bifall till hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, må till e. o. Professoren C. G. Malmström för fortsättande af ofvannämnda historiska arbete anvisa för år 1870 ett extra anslag af 2,500 R:dr.

Angående under-
stöd för ut-
gifvande af
plancheverket
»Sverige,
aquarell-litho-
grafier och
tontryck».

31:o. Enär utgifvandet af plancheverket *»Sverige, aquarell-lithografier och tontryck»*, för hvars fortsättande lithografen Carl Johan Billmark alltifrån 1859—1860 års riksdag fått sig beviljadt ett årligt understöd af 800 R:dr, vore förenadt med betydande kostnader i förhållande till den afsättning, det jemförelsevis dyra arbetet hade att påräkna, samt svårigen kunde af Billmark fortsättas utan bibehållande af det understöd, som Staten hittills lemnat, har Herr *J. Sjöberg* uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 332), föreslagit, att äfven för år 1870 ett extra anslag af 800 R:dr måtte af Riksdagen beviljas till understöd för fortsatt utgifvande af ifrågavarande arbete.

Då, enligt hvad Utskottet inhemtat, omförmälda förtjenstfulla arbete med oförminskadt nit fortsättes och Billmark fortfarande är af detta understöd i behof, hemställer Utskottet,

att såsom understöd för fortsatt utgifvande af plancheverket *»Sverige, aquarell-lithografier och tontryck»* må åt lithografen Billmark jemväl för år 1870 beviljas ett anslag af 800 R:dr.

Stockholm den 2 Mars 1869.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Frison Posse.

R e s e r v a t i o n

vid 5:te punkten (angående elementarläroverken och folkundervisningen) af Herr G. Bjerkander, som yttrade: "Om Riksdagen bifaller hvad Utskottet i denna punkt föreslagit, så befarar jag, att denna Svenska folkets lifsfråga är för en lång tid undanskjuten, och än mer: — att den likväl slutligen icke blifver löst så, som nationen är berättigad att fordra.

Skälen till denna farhåga härleda sig dels från den erfarenhet man eger om flera föregående komitéer och dels från kännedomen om tänkesättet i denna fråga på ett håll, hvarifrån en kraftig påtryckning kan väntas. Inom Utskottet har jag yrkat att, på grund af de väckta motionerna, hvilka hufvudsakligen äro sammanstämmande, och med ledning af de åsikter, som vid förflutna riksdag uttalades, ett detaljeradt förslag skulle uppgöras, eller, om detta icke kunde låta sig göras, Utskottet åtminstone skulle uttala vissa hufvudprinciper och öfverlemnna åt Kongl. Maj:t att låta uppgöra förslag till näst sammanträdande riksdag. — Emot det förstnämnda yrkandet invändes att tid saknades, ehuru jag tror, att man med en god vilja nog kunde medhinna detta, blott man icke gjorde saken mera invecklad och svår än den verkligen är, och emot det sednare, att Representationen aldrig skulle kunna komma öfverens om några principer, och i sådan händelse hela frågan skulle falla.

Detta sistnämnda är visserligen möjligt, men dock föga troligt, då man på förhand någorlunda känner åsikterna sedan föregående riksdagen, och dessutom: — hvad har man för garanti att, äfven sedan en komité med mycket arbete och kostnad sammanskrifvit en diger lunta, dennas förslag skulle hafva mera utsigt till framgång?

En gång förr eller senare måste väl både principer och detaljer afgöras, och jag tycker att det icke skulle anstå Riksdagen illa att, om den vill hafva en utredning, den också säger i hvad riktning den skall göras, d. v. s. sjelf lägger grunden till den byggnad man vill hafva uppförd.

Genomläser man alla de nu väckta motionerna och dertill tager kännedom om hvad som under sistförflutna riksdag yttrades i denna fråga, så tror jag att man deraf skall kunna leda sig till vissa hufvudprinciper såsom öfverensstämmande med flertalets önskningsar, nemligen att en ny väg bör beträdas för Statens medverkan till folkundervisningens befrämjande; att fördenskull de förra anslagen böra förändras till direkta och bestämda anslag till hvarje skola; att dessa anslag böra ställas i närmare förhållande till kommunernas bidrag och lämpade efter nuvarande tiders fordringar, med fästadt afseende på hvad Staten bekostar för den högre undervisningen;

att folkskolorna ordnas efter folkmängden, så att alla landets barn kunna draga nytta af desamma; och slutligen, att ett visst kunskapsmått utsättes för inträde i folkskolan. — I afseende på den förberedande undervisningen äro åsigtarna mera delade, men jag tror att man alltmer skall börja inse att denna bör blifva folkets ensak, förutsatt att ett kraftigare handtag lemnas för folkskolan, ty skall Staten uppfylla alla de växande anspråken på småskolorna, så tror jag att den uppoffrar sina tillgångar på ett mindre nödvändigt föremål och kanske till och med ledande till mera skada än gagn för folkskolan.

Jag har ansett mig böra för Riksdagen tillkännagifva denna min särskilda mening, hvilken, om den skulle tillvinna sig något afseende, måste föranleda till en återremiss af denna punkt.”

1918

Tab. Litt. A.

1918	1,000,000
1919	1,000,000
1920	1,000,000
1921	1,000,000
1922	1,000,000
1923	1,000,000
1924	1,000,000
1925	1,000,000
1926	1,000,000
1927	1,000,000
1928	1,000,000
1929	1,000,000
1930	1,000,000
1931	1,000,000
1932	1,000,000
1933	1,000,000
1934	1,000,000
1935	1,000,000
1936	1,000,000
1937	1,000,000
1938	1,000,000
1939	1,000,000
1940	1,000,000
1941	1,000,000
1942	1,000,000
1943	1,000,000
1944	1,000,000
1945	1,000,000
1946	1,000,000
1947	1,000,000
1948	1,000,000
1949	1,000,000
1950	1,000,000
1951	1,000,000
1952	1,000,000
1953	1,000,000
1954	1,000,000
1955	1,000,000
1956	1,000,000
1957	1,000,000
1958	1,000,000
1959	1,000,000
1960	1,000,000
1961	1,000,000
1962	1,000,000
1963	1,000,000
1964	1,000,000
1965	1,000,000
1966	1,000,000
1967	1,000,000
1968	1,000,000
1969	1,000,000
1970	1,000,000
1971	1,000,000
1972	1,000,000
1973	1,000,000
1974	1,000,000
1975	1,000,000
1976	1,000,000
1977	1,000,000
1978	1,000,000
1979	1,000,000
1980	1,000,000
1981	1,000,000
1982	1,000,000
1983	1,000,000
1984	1,000,000
1985	1,000,000
1986	1,000,000
1987	1,000,000
1988	1,000,000
1989	1,000,000
1990	1,000,000
1991	1,000,000
1992	1,000,000
1993	1,000,000
1994	1,000,000
1995	1,000,000
1996	1,000,000
1997	1,000,000
1998	1,000,000
1999	1,000,000
2000	1,000,000
2001	1,000,000
2002	1,000,000
2003	1,000,000
2004	1,000,000
2005	1,000,000
2006	1,000,000
2007	1,000,000
2008	1,000,000
2009	1,000,000
2010	1,000,000
2011	1,000,000
2012	1,000,000
2013	1,000,000
2014	1,000,000
2015	1,000,000
2016	1,000,000
2017	1,000,000
2018	1,000,000
2019	1,000,000
2020	1,000,000
2021	1,000,000
2022	1,000,000
2023	1,000,000
2024	1,000,000
2025	1,000,000
2026	1,000,000
2027	1,000,000
2028	1,000,000
2029	1,000,000
2030	1,000,000

Riks-statens Åttonde

1869 års Riks-stat anslår:

Penningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spannmål.								Summa. Riksmünt.				
				Indelt på förslag.				Oindelt.								
				Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.						
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.			
17,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,000	—	Departements-chefen
52,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52,800	—	Departementets Expedition
20,040	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,040	—	Riksarkivet
27,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,850	—	Kongl. Bibliotheket
25,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,550	—	Nationalmuseum
14,864	64	130,160	79	150,202	6	315,425	46	3,225	4	6,773	34	467,224	23	467,224	23	Kleresi-staten
6,510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,510	—	6,510	—	Särskilda förslagsanslag för Biskopens på Gotland lön At 13 Konsistorii-notarier,
10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	10,000	—	Domkapitlens Expeditioner,
22,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22,700	—	22,700	—	Lappmarks ecklesiastikverk,
265,337	49	82,363	36	53,515	1	112,381	71	80	2	168	42	460,250	98	460,250	98	Universiteterna (af kontanta å 30,000 R:dr för upprätt-sådana löner vid Upsala ingår)
74,051	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74,051	—	74,051	—	Carolinska Mediko-kirurgiska
1,394,651	74	8,913	96	99,352	1	208,639	41	21,721	5	45,615	15	1,657,820	26	1,657,820	26	Elementarläroverken, <i>reserva-</i>
Penningar:																
Nuvarande beloppet																
Transport																
Tpt	1,931,354	87	221,438	11	303,069	8	636,446	58	25,027	1	52,556	91	2,841,796	47		

Hufvudtitel.

Förslag till blifvande Riks-stat:													
Penningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmynt.	
				Indelt på förslag.				Oindelt.					
				Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.			
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.
departementet.													
17,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,000	—
52,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52,800	—
20,040	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,040	—
27,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,850	—
25,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,550	—
14,864	64	130,160	79	150,202	6	315,425	46	3,225	4	6,773	34	467,224	23
Kleresiet:													
..... 3,000: —													
å 270 R:dr, högst, 3,510: —													
6,510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,510	—
reservationsanslag 10,000													
förslagsanslag 22,700													
beloppet ett förslagsanslag, hållande till visst belopp af universitet, i hvilka spanmål													
265,337	49	82,363	36	53,515	1	112,381	71	80	2	168	42	460,250	98
institutet 74,051													
tionsanslag:													
1,394,651: 74.													
1,394,651: 74.													

1869 års Riks-stat anslår:

Penningar.	Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.										Summa. Riksmünt.	
			Indelt på förslag.					Oindelt.						
			Mått.		Värde à 2 R.dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis à 2 R.dr 10 öre kubikfoten.					
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	
Tpt	1,931,354	87	221,438	11	303,069	8	636,446	58	25,027	1	52,556	91	2,841,796	47
	25,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,000	—
	44,609	85	4,219	—	3,804	8	7,990	08	448	9	942	69	57,761	62
	495,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	495,000	—
Tpt	2,495,964	72	225,657	11	306,874	6	644,436	66	25,476	—	53,499	60	3,419,558	09

Transpo

Tillkommer:

Till aflöning, efter gällande grunder, för
Rektorer, Lektorer,
Adjunkter, och Kol-
leger, äfvensom för
öfningslärare vid de
fullständiga lärover-
ken

Ersättning för ett från
Gefle stadskassa för-
ut utgående bidrag
till aflöning för Rek-
torn vid dervarande
läroverk

Indelta räntor såsom i 1869

Indelt spanmål, dito

Oindelt spanmål, dito

Seminarium för bildande af

Pedagogier och folkskolor . .

För folkundervisningen, re-

Seminarier för folkskole-

Stipendier för seminarii-

Arfvoden och resekostnads-

folkskoleinspektörer . . .

Undervisningsmateriel m. m.

Löneförbättring för exami-

lelärare

Understöd för högre folk-

Folkskoleväsendets utveck-

ring:

Nuvarande beloppet . . .

Tillkommer, förhöjning

Förslag till blifvande Riks-stat:

Penningar.	Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spannmål.								Summa. Riksmynt.			
			Indelt på förslag.				Oindelt.							
			Mått.		Värde à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.					
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	
1,394,651: 74.	536,703	13	212,524	15	203,717	7	427,807	17	3,305	6	6,941	76	1,183,976	21
16,000: —														
40: — 1,410,691: 74.														
års Riks-stat 8,913: 96.														
ditto 208,639: 41.														
ditto 45,615: 15.	1,410,691	74	8,913	96	99,352	1	208,639	41	21,721	5	45,615	15	1,673,860	26
lärarinnor	25,000	—											25,000	—
lärarinnor	44,609	85	4,219	—	3,804	8	7,990	08	448	9	942	69	57,761	62
ervationsanslag.														
lärares bildande 90,000: —														
elever 45,000: —														
ersättning för 40,000: —														
för folkskolorna 10,000: —														
nerade folksko- 150,000: —														
skolor 10,000: —														
ling och förbätt- 150,000: —														
. 10,000: —														
160,000: —	505,000	—											505,000	—
Transport	2,522,004	72	225,657	11	306,874	6	644,436	66	25,476	—	53,499	60	3,445,598	09

1869 års Riks-stat anslår:														
Penningar.		Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.		
				Indelt på förslag.				Oindelt.						
				Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde för- slagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.				
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	
Tpt	2,495,964	72	225,657	11	306,874	6	644,436	66	25,476	—	53,499	60	3,419,558	09
	29,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,400	—
	280,127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280,127	—
	21,841	—	—	—	1,954	2	4,103	82	—	—	—	—	25,944	82
	8,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,250	—
	39,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,400	—
	3,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—
	40,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40,000	—
	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—
	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,000	—
	14,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,710	—
	16,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,150	—
	53,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53,000	—
	30,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,300	—
	41,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,250	—
	101,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101,000	—
Tpt	3,189,992	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	53,499	60	4,117,689	91

Gymnastiska Centralinstitutet
Sundhets-kollegium med Me-
reservationsanslag å 6,000

Barnmorskeundervisningen
Orthopediska institutet
Veterinärundervisningen
Vaccinationens befrämjande .
Farsoters och smittosamma
anslag

Svenska Läkaresällskapet . .
Svenska Akademien
Vetenskaps-akademien
Vitterhets-, Historie- och An-

Fria konsternas akademi:

Nuvarande anslag:

Till afföning m. m. . . .
” utrikes resestipendi-
reservationsanslag . .
” inköp af Svenska
konstnärers arbeten,
reservationsanslag . .

Tillkommer: Understöd för
viska konstnärsförenin-

Musikaliska Akademien . . .
Naturhistoriska riksmuseum .
Undervisningsanstalter för döf-
Allmänna institutet
Till understöd och uppmun-
uppfostringsanstalter för
stumma barn

Förslag till blifvande Riks-stat:														
Penningar.	Spanmål.												Summa. Riksmünt.	
	Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.						Oindelt.							
	Indelt på förslag.			Oindelt.			Mätt.			Värde för- slagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.				
	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.
Transport	2,522,004	72	225,657	11	306,874	6	644,436	66	25,476	—	53,499	60	3,445,598	09
.....	29,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,400	—
dicinalstaten (derunder ett R.dr)	280,127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280,127	—
och barnbördshusen	21,841	—	—	—	1,954	2	4,103	82	—	—	—	—	25,944	82
.....	8,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,250	—
.....	39,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,400	—
.....	3,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—
sjukdomars botande, förslags-	40,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40,000	—
.....	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,000	—
.....	14,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,710	—
tiqvitetens-akademien	16,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,150	—
.....	39,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,000	—
er,	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,000	—
.....	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—
.....	53,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53,000	—
den Skandina- gen i Rom ..	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—
.....	53,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53,600	—
.....	30,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,300	—
.....	41,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,250	—
stumma och blinda: i	81,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81,000	—
tran åt mindre medellösa döf-	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—
.....	101,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101,000	—
Transport	3,216,632	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	53,499	60	4,144,329	91

1869 års Riks-stat anslår:

Tpt	Penningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.		
					Indelt på förslag.				Oindelt.						
					Mått.		Värde å 2 R.dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R.dr 10 öre kubikfoten.				
					R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.			
	3,189,992	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	53,499	60	4,117,689	91	
	9,141	25	158	29	112	6	236	46	—	—	—	—	9,536	—	Fattigvården i Stockholm och
	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—	Fattigvården i allmänhet, för-
	24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—	Serafimerordens lasarettets un-
	7,802	46	18,858	14	42,660	8	89,587	68	70	9	148	89	116,397	17	Hospitals och lasaretters un-
															Penningar:
															Nuvarande beloppet . . .
															<i>Tillkommer</i> , ersättning för
															skrifven qvarnränta . .
															Indelta räntor:
															Nuvarande beloppet . . .
															<i>Afgår</i> , afskrifven qvarn-
															Indelt spanmål såsom i 1869
															Oindelt spanmål dito
	1,750	—	—	—	20,442	9	42,930	09	—	—	—	—	44,680	09	Stora Barnhuset i Stockholm
	1,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,250	—	Frimurarebarnhuset
	—	—	—	—	12,225	1	25,672	71	—	—	—	—	25,672	71	Barnhusen i landsorterna . .
	6,529	40	14,281	05	135,429	5	284,401	95	911	1	1,913	31	307,125	71	Kyrkors underhåll:
															Penningar:
															Nuvarande beloppet . . .
															<i>Tillkommer</i> , ersättning för
															skrifven qvarnränta . .
															Indelta räntor:
															Nuvarande beloppet . . .
															<i>Afgår</i> , afskrifven qvarn-
															Indelt spanmål, såsom i 1869
															Oindelt spanmål: Mått.
															Nuvarande anslag 911: 1.
															<i>Tillkommer</i> : Vin-
															och byggnads-
															såd 73: 5.
Tpt	3,255,465	83	258,954	59	519,699	7	1,091,369	37	26,458	—	55,561	80	4,661,351	59	

Förslag till blifvande Riks-stat:

Pennyngar.	Spanmåå.												Summa. Riksmynt.		
	Indelt på förslag.				Oindelt.										
	Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.						
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.		
Transport	3,216,632	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	—	53,499	60	4,144,329	91
.....	9,141	25	158	29	112	6	236	46	—	—	—	—	—	9,536	—
.....	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
derhåå	24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
derhåå:															
.. 7,802: 46.															
af- .. 1: 87. 7,804: 33.															
.. 18,858: 14.															
ränta 1: 87. 18,856: 27.															
års Riks-stat . . 89,587: 68.															
dito .. 148: 89.	7,804	33	18,856	27	42,660	8	89,587	68	70	9	148	89	116,397	17	
.....	1,750	—	—	—	20,442	9	42,930	09	—	—	—	—	44,680	09	
.....	1,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,250	—	
.....	—	—	—	—	12,225	1	25,672	71	—	—	—	—	25,672	71	
.. 6,529: 40.															
af- .. 191: 43. 6,720: 83.															
.. 14,281: 05.															
ränta 191: 43. 14,089: 62.															
års Riks-stat . 284,401: 95.															
Värde.															
1,913: 31.															
154: 35. 2,067: 66.	6,720	83	14,089	62	135,429	5	284,401	95	984	6	2,067	66	307,280	06	
Transport	3,282,299	13	258,761	29	519,699	7	1,091,369	37	26,531	5	55,716	15	4,688,145	94	

1869 års Riks-stat anslår:

Penningar.	Spanmål.											Summa. Riksmünt.		
	Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.													
	Indelt på förslag.						Oindelt.							
	Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde för- slagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.							
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	
fpt	3,255,465	83	258,954	59	519,699	7	1,091,369	37	26,458	—	55,561	80	4,661,351	59
	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—
	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
	16,848	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,848	41
	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
S:a	3,308,814	24	258,954	59	519,699	7	1,091,369	37	26,458	—	55,561	80	4,714,700	—

Resestipendier samt
vande, *reservations*
Rese- och traktamen

Skrifmaterialier och
Nuvarande beloppet . .
Tillkommer för jemnande
slutsumma

Extra utgifter, *reserva*

Anm. Tillökningen å Hufvudtiteln

Förslag till blifvande Riks-stat:														
Penningar.	Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spaumål.										Summa. Riksmünt.	
			Indelt på förslag.					Oindelt.						
			Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.			Mått.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.				
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	
Transport	3,282,299	13	258,761	29	519,699	7	1,091,369	37	26,531	5	55,716	15	4,688,145	94
kers och lärda verks utgifningar, förslagsanslag	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—
ning, förslagsanslag	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
ved m. m., förslagsanslag	16,848	41.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hufvudtitelns	5: 65.	16,854	06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,854	06
anslag	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	3,335,653	19	258,761	29	519,699	7	1,091,369	37	26,531	5	55,716	15	4,741,500	—

blifver alltså 26,800 R.dr.

Tab. Litt. B.

Extra Statsregleringsanslag tillhörande Attonde Hufvudtiteln.

	Stats-Utskottet föreslår:	
	R:dr.	ö.
<i>Ecklesiastik-departementets expedition.</i>		
För biträde vid handläggningen af ärenden, rörande löneregleringen för presterskapet i riket	3,000	—
<i>Kleresi-staten.</i>		
Till förbättring af komministrars, kapellpredikanter samt pastorats- och sockenadjunkters lönevilkor, <i>reservationsanslag</i>	10,000	—
<i>Elementarläroverken och folkundervisningen.</i>		
För införande af krigsundervisning i skolorna	20,000:	—
Till bestridande af kostnaderna för en komité till undervisningsväsendets ordnande	5,000:	—
„ understöd för sådana församlingar, som ej kunna till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folkskolelärare	20,000:	—
För undervisning i trädgårdsskötsel vid folkskolelärarseminarier	4,500:	—
	49,500	—
<i>Sundhets-kollegium.</i>		
Till löneförbättring för dess embets- och tjänstemän samt vaktmästare	8,050	—
<i>Vetenskaps-akademien.</i>		
För anskaffande af originalmålningar af växter ur Sveriges Flora och utgifvande af teckningar utaf zoologiska föremål	1,200	—
<i>Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-akademien.</i>		
Till arfvode och resekostnadsersättning åt en antiquitets-intendent	3,500:	—
„ runstenars uppsökande och aftecknande samt tecknarnes utgifvande	1,500:	—
„ undersökning af fäderneslandets fornlemningar och upprättande af förteckningar öfver sådana	2,000:	—
	7,000:	—
Transport	7,000:	—
	71,750	—

	Stats-Utskottet föreslår :	
	R.dr.	ö.
Transport 7,000: —	71,750	—
Till utgifvande af plancheverk öfver fornsaker m. m. 2,000: —		
„ arfvoden åt biträden vid ordnandet och vården af akademiens samlingar samt till aflöning åt vaktbe- tjente 4,000: —	13,000	—
<i>För Hospitalsvården.</i>		
Till hospitalsfondens förstärkning	120,000	—
<i>Diverse anslag.</i>		
Understöd för den Mediko-pneumatiska anstalten i Stock- holm 2,000: —		
Bidrag till fullbordande af ett sjukhem för personer i Helsingland, behäftade med sjukdomen spetälska, samt deras skötsel och vård 5,800: —		
För tillsyn och vård om Lifrustkammarens samlingar 600: —		
Understöd för fortsatt utgifvande af arbetet: "Svenska språkets lagar" 1,500: —		
Till e. o. Professoren C. G. Malmström för fortsättande af ett historiskt arbete 2,500: —		
Understöd för fortsatt utgifvande af plancheverket "Sverige, aqvarell-lithografier och tontryck" 800: —	13,200	—
Summa	217,950	—